

Vejledning til hjemmekompostering

Hvordan bruges komposten?

Læg komposten i haven i et ca. 2-5 cm tykt lag om foråret. Brug den som gødning eller jorddække i urte- og grøntsagshaven. Læg komposten mellem rækkerne 14 dage efter plantning. Den er også god til potteplanter, men bland den med lidt sand, da den ellers er for kraftig.

Hvorfor hjemmekompostere?

Kompostering omdanner grønt køkken- og haveaffald til værdifuld kompost, komposten giver næring til jorden og er samtidig miljøvenlig.

Hvor skal beholderen stå?

Placer beholderen i læ og skygge.

Hvordan starter man?

Fyld beholderen med ca. 30 cm grønt køkkenaffald og vissent haveaffald (ingen grene). Husk at vande, hvis affaldet er for tørt. Kompostmassen skal være fugtig, men ikke drivvåd. Hvis du har kompostorme, lav en fordybning i bundlaget og tilsæt ormekultur. Ormene vil fordele sig selv.

Hvad må der komme i?

- **Køkkenaffald:** Rester af rå grønsager og frugt (undtagen skræller fra citrusfrugter og bananer), kaffegrums, afskårne blomster og kasse-rede stueplanter med klump (bræk klumpen i stykker).
- **Haveaffald:** Finklippede grene (ellers tager komposteringen for lang tid), tørret græs (lidt ad gangen).

Hvorfor bruge kompostorm?

Kompostorm fremmer komposteringsprocessen ved at sikre god beluftning af komposten og holde lugtgener på et acceptabelt niveau. Brug af beluftningsstok anbefales.

Færdig kompost!

Komposteringen tager 4-12 måneder afhængigt af plejen. Ved høst fjernes den færdige kompost, mens den uomsatte kompost skovles tilbage i beholderen med de fleste kompostorme.

Hvad kan man komposteres?

VELEGNET

Kaffegrums/tebreve	Hækafklip
Frugt	Græs
Bær	Blade
Grøntsager	Flis/savsmuld
Æggeskaller (kun kogte)	Aske fra brændeovn – afbrænding af rent træ
Visne blomster	
Potteplanter	

IKKE EGNET

Imprægneret træ

Malet træ

Gadeopfej

Behandlet træ

Fejlfinder for komposten

PROBLEM	LØSNING
For vådt – dårlig lugt, rådner	Tilsætte strukturholdigt tørt materiale. Blandes godt igennem
For tørt – processen går i stå eller der er myrer i komposten	Tilførsel af kvælstofrigt materiale. Blandes godt igennem og vandes
Fluer – dårlig lugt	Tørres, tilsættes halm el. lign. Øget udluftning/ fordampning
Bananfluer	Skyldes for meget frugt i beholderen. Bland frugten godt sammen med den øvrige kompost. Dæk med tyndt lag jord.

Strukturholdigt materiale:

Halm, barkflis, grene og kviste, savsmuld, grannåle og træflis.

Kvælstofrigt materiale:

Dyre ekskrementer, græsafklip, grønne plantedele, køkkenaffald og blade.

Er du i tvivl?

Kontakt os på information@nomi4s.dk

Omstikning og beluftning af komposten

Kompostmassen trænger altid til at blive stukket om i foråret, da den nemt bliver klæg og klumpet i løbet af vinteren. Dette skyldes, at komposteringen går langsomt når det er koldt, og mikroorganismene og ormene ikke rigtig bestiller noget.

Den uomsatte kompost skovles (med greb) over i en trillebør og tilbage i beholderen igen. Når komposten stikkes om, kan det tilrådes at blande den våde kompostmasse med tørt haveaffald og evt. flere kompostorm for at fremme komposteringsprocessen.

Lugtgener?

Er din kompost smattet og våd, kommer den til at stinke. Det kan du afhjælpe på flere måder:

- Hæld noget omsat kompost, fint snittet og tørt haveaffald og/eller ca. 10 håndfulde dolomitkalk ovenpå.
- Husk at ca. 1/3 af komposten skal være tørt affald, som lægges i lag mellem køkkenaffaldet.
- Brug jævnligt beluftningsstokken til at rode rundt i komposten, så der kommer luft til.

Hvordan og hvornår trives kompostorme?

Kompostormene sætter ekstra fart i processen, men de er kræsne og stiller krav - er de ikke tilfredse går de hjemme fra.

Frost og kulde

Kompostormenes aktivitet op-hører omkring 5°. Bliver temperaturen lavere, klumper ormene sig sammen i bunden og i midten af beholderen, hvis de ikke kan komme væk. Bliver de udsat for hård frost over længere tid, dør de. Så hvis du vil være helt sikker på, at en god bestand overlever vinteren, må du tage en spandfuld kompost med mange orm fra, og stille den et frostfrit sted i vintermånederne.

Sol og varme

Kompostering med kompostorm forløber bedst, når kompostbeholderen står i skyggen om sommeren. Kompostormene trives bedst ved 23°. De får det for varmt ved 26° - og de dør ved ca. 30°. Hvis du tilføjer beholderen for store mængder frisk affald eller gødning fra husdyr på én gang, risikerer du at komposten begynder at udvikle så megen varme, at ormene eller deres afkom dør.

REUSE

